

Понедельник. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 280с: іл.

5. Бортніков В. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. *Політична наука в Україні*. 1991–2016 : у 2 т. Т. 1. Політична наука: західні тренди розвитку й українська специфіка / НАН України. Ін-т політ. й етнц. досліджень ім. І. Ф. Кураса ; редкол.: чл. кор НАН України О. Рафальський (голова), д-р політ. наук М. Кармазіна, д-р іст. наук О. Майборода ; відпов. ред. і упоряд. М. Кармазіна. Київ : Парлам. вид-во, 2016. 656 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-331-9-32>

**ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ:
КОНСТРУКТИВНІ ПРАКТИКИ З ДОСВІДУ АСПІРАНТУРИ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

Разуменко І.В.

*кандидат філологічних наук, професор,
завідувач відділу аспірантури і докторантури
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди*

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди аргументовано є амбасадором в підготовці здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Відлік історії відділу аспірантури починається від 1916 року [1].

На теперішній час відділ аспірантури і докторантури не лише забезпечує системну роботу з підготовки наукових і викладацьких кадрів, але й створює простір для особистісного і професійного зростання кожного учасника освітнього процесу. Запровадженій військовій ситуації не став на заваді реалізації освітньо-наукових програм. В останні роки стала помітною тенденція активізації абітурієнтського середовища і цілеспрямованого свідомого вибору саме освітньо-наукових програм в нашому університеті. Це – яскраве свідчення високої репутації і системної роботи щодо забезпечення якості освітніх програм. Переважна більшість абітурієнтів уже під час вступної кампанії демонструє усвідомлений вибір напряму дослідження, висловлює своє бачення щодо кандидатів наукових керівників, презентує дослідницьку пропозицію. Реалізація особистісно орієнтованого підходу є апріорною.

Важливим аспектом усіх реформ і трансформацій сьогодні і в планах повоєнного відновлення України [3] є орієнтування в програмах підготовки науковців досягнення мети: підготувати компетентного фахівця в обраній галузі знань, дослідника, здатного вирішувати складні комплексні професійні і завдання міждисциплінарного, міжгалузевого порядку, особистість з високим рівнем національної, громадянської і професійної ідентичності, яка здатна і прагне успішно реалізовувати персональну програму особистісного і кар'єрного зростання.

Безумовно, солідний кадровий потенціал педагогів-практиків, науковців з різних галузей знань дозволяє акумулювати в групах забезпечення освітньо-наукових програм Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди фахівців високого рівня, харизматичних і відповідальних персон в освіті і науці, які мають визначні наукові досягнення, методичні напрацювання з використанням новітніх педагогічних і комунікаційних технологій, високі показники професійного рейтингу, індекси цитувань і високу репутацію в наукових і професійних спільнотах. Фактично кожна освітня компонента освітньо-наукових програм покликана допомогти здобувачеві, досліднику-початківцю розкрити той чи інший аспект предмета авторського дослідження. На це завдання також спрямовано активності з академічної мобільності в університеті, івенти з ініціативи Ради молодих учених, центру інноваційної діяльності та трансферу технологій. Так, надзвичайною популярністю користуються інформаційні вебінари і консультування з питань науково-інформаційного супроводу навчальної діяльності, алгоритму роботи з електронним репозитарієм, публікаційних можливостей здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в авторитетних виданнях категорії Б, А, Web of Science/Scopus директорки наукової бібліотеки і редакторки центру інноваційної діяльності та трансферу технологій А. Коробкіною; практичним досвідом щодо можливостей реалізації авторських проєктів та розроблення грантових заявок поділилася головина Ради молодих учених при Харківській обласній державній адміністрації О. Мандич [2]. Залучення аспірантів до подібних заходів дає змогу кожному здобувачеві не лише системно здійснювати апробацію поточних і підсумкових результатів свого дослідження, але послідовно працювати над формуванням чи вдосконаленням набутих соціально значимих навичок soft skills, набувати досвіду комунікативного менеджменту, самоорганізації і психологічної підтримки.

Індивідуальна освітня траєкторія кожного здобувача достатньою мірою конкретизується в індивідуальному плані аспіранта, який узгоджується з індивідуальним графіком. Крім наукового супроводу кожен аспірант має змогу ознайомитися з актуальними техніками самодіагностування психологічних станів, опанувати технологіями

оцінки цілей наукової роботи SMART, GROW. Завдяки системній залученості до роботи профільних кафедр та інших структурних підрозділів університету можливе моделювання індивідуальної карти успіху та стратегій кар'єрного зростання кожного здобувача третього (освітньо-наукового) рівня. Контекстно місії, яку реалізує колектив працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, першочергова увага в розробленні карт успіху і стратегій кар'єрного зростання приділяється врівноваженню персональних прагнень і вироблення активної громадянської позиції, оскільки в період кризи, що обумовлена провадженням воєнним станом, науково-педагогічні працівники, дослідники різних галузей знань є носіями і виразниками демократичних цінностей, правової та академічної культури, людяності і справедливості, сприяють утвердженню стабільності сталого розвитку в національному контексті, підвищенню репутації держави на світовому рівні.

Література:

1. Відділ аспірантури і докторантури. Офіційна сторінка. 2023. URL : <http://hnpu.edu.ua/uk/division/viddil-aspirantury-i-doktorantury>
2. Новини відділу аспірантури і докторантури. 2023. URL: <http://hnpu.edu.ua/uk/division/novyny-viddilul-aspirantury-i-doktorantury>
3. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Освіта і наука». 2022. URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/education-and-science.pdf>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-331-9-33>

ЛОГІКА, ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В ГАЛУЗІ ПОЛІТОЛОГІЇ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

Рубанов В.В.

*доктор політичних наук, професор кафедри політології
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
м. Харків, Україна*

Теоретична та практична цінність наукової складової програми підготовки докторів філософії в галузі політології, яка сформована в нашому університеті, обумовлена двома важливими обставинами. З одного боку, для її підготовки та реалізації політологами